

873/06-10
Dnr LiU 964/06-10 ✓

12 **Nya ägardirektiv för Universitetsholding**

Föredragande: Göran Hessling

Universitetsstyrelsen beslutar enligt förslaget.

13 **Disciplinärenden inom Linköpings universitet
avseende studerande**

Föredragande: Mille Millnert, Christina Hammarstedt

Styrelsen får information om disciplinärenden. De vanligaste orsakerna till anmälningar är plagiat och otillåtna samarbeten. Studenter med utländsk bakgrund är överrepresenterade bland de anmälda. Christina Hammarstedt delar ut statistik och information om ärendehantering.

14 **Universitetsstyrelsens sammanträdestider för 2007**

Föredragande: Beatrice Ask

Universitetsstyrelsen beslutar om följande tider:

Fredag 16 februari, 9.30

Måndag 2 april, 9.30

Måndag 28 maj, 9.30

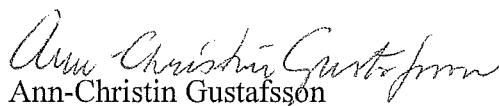
Fredag 7 september, 9.30

Måndag-tisdag 5-6 november, 15.00- 13.00

Fredag 14 december, 9.30

15 **Mötet förklaras avslutat.**

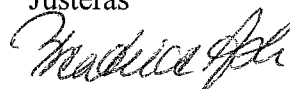
Vid protokollet

Ann-Christin Gustafsson

Justeras

Mille Millnert

Justeras

Beatrice Ask

Justeras

Kajsa Ellegård

Nya ägardirektiv för Universitetsholding i Linköping AB fr o m den 1 oktober 2006

Bilagt denna framställning lämnas härmed förslag till nya ägardirektiv för Universitetsholding i Linköping AB (universitetsholding) för tiden fr o m den 1 oktober 2006.

1 Bakgrund – tidigare ägardirektiv och politiska ställningstaganden m m

Regeringen beslutade den 18 december 1997 att ägaransvaret för Universitetsholding – bildat 1995 – skulle överföras från dåvarande Närings- och handelsdepartementet till Linköpings universitet (LiU) fr o m den 1 januari 1998. Vid denna tidpunkt ingick i koncernen totalt tre hel- eller delägda bolag. Koncernen hade för verksamhetsåret 1997 en samlad omsättning om knappt 300 000 kronor och en redovisad förlust om 807 000 kronor. Vid utgången av 2005 var koncernens omsättning drygt 23 Mkr. Koncernen redovisade en vinst för 2005 om 1,8 Mkr. Vid 2005 års utgång omfattade koncernen totalt elva koncern- och intressebolag.

Grundläggande och styrande dokument för Universitetsholding har varit, utöver gällande bolagsordning och de beslut som hittills fattas av bolagsstämorna i bolaget, riksdagens ställningstaganden vid behandlingen av de forskningspolitiska propositionerna fr o m 1993 jämte uttalanden från regeringen respektive riksrevisionsverket/riksrevisionen. Universitetsstyrelsen har vid bolagsstämorna företrätt av rektor eller den rektor utser och beslut har fattats med ledning av de ägardirektiv som universitetsstyrelsen sedan 1998 vid flera tillfällen (år 2000 respektive år 2003) lagt fast för bolagets verksamhet. Bolagets styrelse har utgjorts av personer med förankring i universitetet eller i regionens samhälls- och näringsliv. Styrelseordföranden har genomgående hämtats från universitetets centrala ledningsfunktioner.

Bolagets drift och utveckling har generellt vilat på grundtanken att bolagsformen anses i sig skapa förutsättningar för en klar och tydlig ansvarsfördelning mellan universitetets huvuduppgifter och verksamheter som inriktas mot näringslivet. Mot den bakgrunden tecknades ett särskilt samverkansavtal mellan LiU och Universitetsholding 1999. Avtal har också tecknats mellan parterna mot bakgrund av universitetsstyrelsens beslut i samband med 2003 års ägardirektiv om uppdragsersättning till Universitetsholding för tidsperioden 2004 – 2006. Betydelsefullt för bolaget har

också varit det särskilda ekonomiska stöd som tidigare erhållits av dåvarande Teknikbrostiftelsen i Linköping.

2005 års forskningspolitiska proposition innebär fortsatt starka förväntningar på vilken roll högskolan kan spela vad gäller tillväxt och utveckling. LiU har nyligen för regeringen i en särskild handlingsplan redovisat sina ambitioner med avseende på kommersialisering och kunskapsöverföring. Dessa speglas även i LiUs remissvar på betänkandet "Nyttiggörande av högskoleuppfinningar", avseende det s k lärarundantaget och ligger till grund för förslaget till nya ägardirektiv för Universitetsholding.

2 Hittillsvarande målsättningar och organisation

För LiUs och Universitetsholdings del har under 2000-talet gällt en inriktning för bolagsverksamheten byggt på följande mer eller mindre uttalade målsättningar:

- Lärarnas rättigheter vad gäller såväl det akademiska intresset av publicering som det personliga intresset av kommersiellt tillämpningsbara forskningsresultat måste stärkas vad gäller den externa forskningsfinansieringen. Detta innebär att LiU – såväl genom sin egen organisation (institutionerna såväl som den centrala förvaltningen med avdelningen för externa relationer och juristfunktionen) – som genom Universitetsholding och dess dotterbolag (i första hand Forskarpatent) – redan i tidiga skeenden måste kunna identifiera kommersialiseringsbara idéer och kunna ge forskarna bästa stöd i förhandlings- och avtalsskedet vad avser den rena forskningsfinansieringen. Den arbetsfördelning som vuxit fram har inneburit att Universitetsholding med ett uppsökande arbete på forskarnivå bedriver ett omfattande informations- och rådgivningsarbete, innefattande patenteringsfrågor i tidiga skeenden, under det att LiU internt hanterar den löpande forskningsfinansieringsprocessen. Universitetsholding har också ensamt svarat för i övrigt riktat kommersiellt stöd till forskarna, t ex i samband med företagsetableringar, inom ramen för bl a det regionala nätverket GrowLink. Under tiden fram till 2006 har dock holdingbolaget möjligheter att engagera sig i företagsbildningar begränsats av det finansieringsavtal som tidigare tecknats med Teknikbrostiftelsen.
- Det har varit Universitetsholdings huvuduppgift att svara för de kommersialiseringsinitiativ som är möjliga, med de avtalsvillkor som vid varje given tidpunkt gäller för forskningen vid LiU (d v s den löpande forskningsproduktionen, med avseende på de villkor som gäller enligt uppställda avtalsvillkor från Vinnova, SSF, EU m m). Denna målsättning har varit självklar i en tid då LiU inte haft rättsliga möjligheter att bedriva ett sådant arbete. Den nu framlagda utredningen rörande lärarundantaget formulerar dock förslag som i förlängningen kan ändra förutsättningarna vad gäller LiUs behörighet.
- Trots det grundläggande syftet med Universitetsholding har LiU aldrig ställt något avkastningskrav på bolaget eller i egentlig mening bidragit till dess finansiering. Fram till 2004 har Universitetsholding istället finansierats av egna medel, bidrag av skilda slag såsom bidrag från Teknikbrostiftelsen, uppdragsersättningar och koncernbidrag från dotterbolag. Mot bakgrund av gällande ägardirektiv har dock LiU för verksamhetsåren 2004 och 2005 erlagt ersättningar till Universitetsholding för bl a bolagets uppsökande arbete

inom LiU. Motsvarande utfästelse finns från LiU vad avser verksamhetsåret 2006. I skrivande stund saknar styrelsen för Universitetsholding medel för att fr o m 2007 kunna driva bolaget med nuvarande inriktning och beman-ning.

- Styrningen av Universitetsholding har som nämnts ovan under punkt 1 grundats på principen om en strikt ansvarsfördelning mellan LiU och dess företrädare och bolaget, med beaktande av aktiebolagens krav på bolagets styrelse. LiUs ägande har i allt väsentligt baserats på dels ägardirektiv, vilka omprövas vart tredje år samt en årlig redovisning för Universitetsstyrelsen med efterföljande bolagsstämma (där rektor enligt delegation röstar på sta-tens och LiUs vägnar). Styrelse och VD förutsätts härutöver, med insikt i LiUs gällande strategiarbete, självständigt svara för bolagets frågor, inrikt-ning och utveckling. Vidare utövar Universitetsholding äganderätten över dotterbolagen, med beaktande av förekommande bolagsavtal.
- Skilda försök till samverkan kring fondering av riskkapital för idé- och före-tagsutveckling i tidiga skeenden.

3 Förslag till nytt ägardirektiv för Universitetsholding

Nu aktuella direktiv är de fjärde i ordningen sedan 1998, då LiU blev ensam förval-tare av bolaget. LiUs ställningstaganden under 2005 och 2006, med rektor som starkt drivande kraft, med avseende på LiUs strategitänkande i stort, utvecklingen och effektiviseringen av LiUs stödjande processer innebär i förening med att Uni-versitetsholding inte längre är bundet av finansieringsavtal med Teknik-bron/Innovationsbron nya förutsättningar för ägardirektivens inriktning.

Utgångspunkterna kan anges på följande sätt:

- LiU skall utveckla en ledande roll i det regionala innovationssystemet
- LiU skall ha en stark förhandlingsposition vid förhandling om extern finan-siering av forskning, utveckling och utbildning
- LiU skall själv eller genom anknuten kompetens – såsom Universitetshol-ding - ha självständig förmåga till kommersiell verksamhet innebarande för-värv och försäljning eller upplåtelse av materiella och immateriella tillgång-ar som uppstår inom universitetet.
- LiU skall ta ägarandelar i företag med nära verksamhetsanknytning till uni-versitetets forsknings- och utvecklingsverksamhet eller dess forskare. Detta kan med hänsyn till idag gällande föreskrifter endast ske genom verksamhe-ten i Universitetsholding.

Slutsatsen för Universitetsholdings del är att dess ansvar – när LiU som myndighet och arbetsgivare tydligt övertar ansvaret för frågor såsom information, idésökning, entreprenörskapsutbildning, stimulans av kommersiellt tänkande m m – renodlas mot de rent kommersiella delarna av universitetets tredje uppgift. En konsekvens härav är att den rena bolags- och affärsverksamhetens utveckling, med beaktande av gällande ägardirektiv, måste ske under Universitetsholdings huvudmannaskap .

Förslaget till ägardirektiv enligt bilaga syftar till att dels bekräfta den nya LiU-inriktningen, för vilken LiU bär en renodlat myndighetsansvar för stödet i innova-

tionsprocesserna, dels tydliggöra vilken inriktning och vilka mandat som gäller för Universitetsholding och dess ledning. Med hänsyn till vad den politiska hanteringen av såväl frågan om lärarundantaget som vad avser den framtida strukturen för högskolornas holdingbolag i landet måste en beredskap finnas inför justeringar av ägardirektiven under de närmaste åren.

Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa förnyade ägardirektiv för Universitetsholding, med tillämpning fr o m den 1 oktober 2006, varvid tidigare ägardirektiv upphör av gälla. Direktiven gäller tills vidare och skall införas i universitetets lokala regelsamling.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetsstyrelsen vid dess sammanträde denna dag. I beslutet har deltagit ordföranden Beatrice Ask, universitetets rektor Mille Millnert och övriga ledamöterna, Aaron Axelsson, Sara Bergqvist, Trygve Carlsson, Britt-Marie Danestig, Kajsa Ellegård, Ewa Groppfeldt, Emma Karlsson, Lennart Ljung, Louise Malmström, Tommy Skau och Olle Stendahl. Vidare har närvarit prorektor Inger Rosdahl, personalföreträdarna Per Larsson och Marianne Plymoth, styrelsens sekreterare Ann-Christin Gustafsson, informationsdirektören Lars Holberg, universitetsdirektören Curt Karlsson samt chefsjuristen Göran Hessling, den sistnämnde föredragande.

Beatrice Ask

Universitetsstyrelsens ordförande

Göran Hessling

Chefsjurist